

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בני העיר פרק רביעי מגילה

כז.

עין משפט
נר מצוה

ב א מיי פ"י מהל' ס'ת
הל' א טוש"ע י"ד ס'ת
רפב סקף יט:
בב א ג ד יט ס'ת הלכה
ז טוש"ע י"ד סימן
ער סקף א טוש"ע א"ה
סימן א סקף ז:
בב א מיי פ"א מהל'
תפלה הלכ' טו יח
טור ש"ע א"ה סימן קנב
סקף א:
בג ז ח ט מיי פ"ז מהל'
מחנות עניינ' הלכה יד
טוש"ע י"ד סימן רנו סקף
י:

רבינו חננאל (המשך)

[illegible]

בְּנוּתֶיהָ דָּרַב פִּי מִסְתַּבְּרָא. מִהֲכֵא מִשְׁמַע דְּהִלְכָּה כִּי יִהְיֶה
בֶּן לִי לְגַבֵּי דִרִי יוֹמָן מִדְּמִימִי רֵאשִׁי דְּהִלְכָּה כִּרְבִּי פִּי
מִשּׁוֹם דְּרַבִּי יִהְיֶה בֶּן לִי קֵאִי כְּוֹמֵתָא אַע"ג דְּרַבִּי יוֹמָן פִּלְגֵּי עֲלֵיהּ (א):
אֲבָל הֲתֵנוּ ו' מִזִּבִּי הָעִיר בְּמִעֲמַד בּו'. קֶשֶׁה לְרִינֵי שֶׁהֲתֵנוּ ו'
טוֹבֵי הָעִיר בְּמִעֲמַד אֲנָשִׁי הָעִיר לֵאמֹר
לִי לְהוֹמִירוֹ וְאֲמַרְנָא נִקְטִיָּה וְהָא אֲפִי
בְּכָל הַדְּמִיָּה יִכּוּלִין הֵן לַעֲשׂוֹת מַה
שִׁירָא כְּדֹאמֵר לְעִיל אֲפִילוֹ לְמִישְׁתִּי
זִיָּה שִׁכְרָא וּפְרָשִׁי לְקוֹטֵן מִן הַדְּמִיָּה
שֶׁכֶּר לַעֲשׂוֹת וְשֵׁן לְוֹמֵר דִּקְנֵט וְהוֹמִירוֹ
לְאַשְׁמוּעִין דֹּלָף בְּמוֹתֵר צִי תִנְאִי
דְּסַלְקָא דַּעֲתָךְ לֹחֵס קֵנו מִן הַדְּמִיָּה
דְּכִר קְדוּשָׁה וְהוֹמִירוֹ דְּמוֹתֵר לַעֲשׂוֹת
מִן הַמוֹתֵר כֹּל מַה שִׁירָא אֲפִילוֹ בְּלֹא
תִנְאִי קַמ"ל לֵאמֹר:

רצ'י

וַיֹּאדָמֵר וּמִ"ד תַּפְלָה דַּכְתִּיבִי סִפְרָה נָא הַגְדֹּלוּת אִשְׁרֵי
 עֶבֶד בְּרַחֲמֵי הוּא דַּעֲבַד תַּסְתִּיבִי דר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי
 דְּלִין בּו תּוֹרָה דְּאִמְר ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לִוִּי בֵּית הַכֶּנֶסֶת
 וְדַרְשׁ ש"מ: אֲבָל מִכְרו תּוֹרָה לֹא יִקְחו סִפְרִים וכו':
 ד' ס"ת יִשָּׁן לִיקַח בּו חֹדֶשׁ כִּיּוֹן דְּלֹא מַעֲלִי לִיה אִסּוּר
 עֲלוּיֵי עֵילוּיִיא אַחֲרִינָא שְׁפִיר דְּמִי תֵא שְׁמַע אֲבָל מִכְרו
 סִפְרִים הוּא דְּלֹא הֵא תּוֹרָה בְּתוֹרָה שְׁפִיר דְּמִי מִתְנִ'
 לִין לְכַתְּחַלָּה ת"ש גּוֹלְלִין ס"ת בְּמַטְפָּחוֹת חוֹמְשִׁין
 וְאִים וְכַתּוּבִים אֲבָל לֹא נִבְיָאִים וְכַתּוּבִים בְּמַטְפָּחוֹת
 בְּמַטְפָּחוֹת ס"ת קִתְּנִי מִיְהָת גּוֹלְלִים ס"ת בְּמַטְפָּחוֹת
 שִׁין אִין מַטְפָּחוֹת ס"ת לֹא אִימָא סִיפֵא וְלֹא חוֹמְשִׁין
 תּוֹרָה בְּתוֹרָה ש"ד^א אֲלֵא מִהָא לִיכָא לְמִישְׁמַע מִיְהָת
 עַל גְּבִי תּוֹרָה וְתוֹרָה ע"ג חוֹמְשִׁין וְחוֹמְשִׁין ע"ג נְבִיאִים
 יִם וְכַתּוּבִים ע"ג חוֹמְשִׁין וְלֹא חוֹמְשִׁין עַל גְּבִי תּוֹרָה
 הִנְחָה דְּלֹא אִפְשָׁר דְּאִי לֹא תִימָא הִכִּי מִיכְרָךְ הִכִּי
 דְּפֵא אַחֲבָרִיָּה אֲלֵא כִּיּוֹן דְּלֹא אִפְשָׁר שְׁרִי הֵכָא נְמִי
 ש"ן דְּאִמְר רַבָּה בַּר בַּר חֲנָה א"ר יוֹחָנָן שְׁוִי רַבְּב"ג
 לִין לִיקַח בּו חֹדֶשׁ הָתָם מִשּׁוּם פְּשִׁיעוּתָא כִּי קְאֻמְרִינָן
 רֻקּוּי מֵאִי ת"ש דֵּא"ר יוֹחָנָן שְׁוִי רַבְּב"ג^ב אִין מוֹכְרִין
 דְּהָא וְלִישָׁא אִשָּׁה ש"מ תּוֹרָה בְּתוֹרָה שְׁפִיר דְּמִי דְּלֵמָא
 מִבְּיָא לִידִי מַעֲשֶׂה^ג אִשָּׁה נְמִי^ד לֹא תְהוּ בְּרָאָה לְשִׁבְתָּ
 יָה לֹא ת"ר לֹא יִמְכּוֹר אִדָּם ס"ת אַע"פ שְׁאִינוּ צָרִיךְ
 ה' אַפִּי' אִין לוּ מָה יֵאכֹל וְיִמְכֹר ס"ת אוּ בְּתוּ אִינוּ
 וְכֵן בְּמוֹתְרֵיהֶן: אִמְר רַבָּא ה"ש אֲלֵא שְׁמַכְרוּ וְהוֹתִירוּ
 תֵּר אִיתִיבִיה אַבִּי בְּד"א שְׁלֹא הִתְנוּ אֲבָל הִתְנוּ
 ר' ה"ד אִילִימָא שְׁמַכְרוּ וְהוֹתִירוּ כִי הִתְנוּ מֵאִי הוּי
 מֵא דִּהִתְנוּ הֵא לֹא הִתְנוּ לֹא לַעוֹלָם שְׁמַכְרוּ וְהוֹתִירוּ
 תְּנוּ שְׁבַעָה טוֹבִי הַעִיר בְּמַעֲמָד אֲנִשִּׁי הַעִיר אֲבָל
 ר' בְּמַעֲמָד אֲנִשִּׁי הַעִיר אִפִּילוּ לְדוּכְסוּסֵי נְמִי מוֹתֵר
 דְּרַב שֵׁשֶׁת מִי שְׁמִיעַ לָךְ מוֹרַב שֵׁשֶׁת מֵאִי דוּכְסוּסֵי
 מֵר אַבִּי הַלֵּכְךָ הֵא צוֹרְבָא מֵרַבְּנָן דְּשְׁמַע לִיה
 מִיָּה רַבְּנָן דְּלֹא אִפְשָׁר דְּלֹא שְׁמִיעַ לִיה מִן גִּבְרָא
 עֵיר אַחֲרָת וּפְסָקוּ עֲלִיהֶן צִדְקָה נּוֹתֵנִין וְכִשְׁהָן בֵּאִין
 י הִכִּי בְּנֵי הַעִיר שְׁהִלְכוּ לַעִיר אַחֲרָת וּפְסָקוּ עֲלִיהֶן
 מִיד שְׁהִלְךְ לַעִיר אַחֲרָת וּפְסָקוּ עֲלִיוּ צִדְקָה נּוֹתֵנִין
 ה בְּר חֲנִילָא וְכָל בְּנֵי מִתִּיה רְמוּ עֲלִיהוּ צִדְקָה וְיִהְיֹו
 בְּכָה עֲנִי מֵאֲתִין אִמְר לְהוּ תִּנְיָא^ה בְּד"א בְּשִׁאִין שֵׁם
 חֲבֵר

לעשות מצות הכנסת צית המדרש: וישרף את צית ה' ואם כל צית גדול. נבחרה רחל: כתיב: ספסיים. יס סימן: מוסר לעשות צית המדרש. אלמא צית המדרש הו צית גדול: דיעבר. שמכריהו כבר נדקתני מכרו תורה ומשום הכי מותר ליקח דמיו ספר מורה שאם לאו מה יקחו מהם כי קא מביעלא לן למכור לנמילה לכן: חומשין. ספר מורה שאין בו אלף חומש אחד: אבל לא נביאים וכתובים במתפחות ספר תורה. שמוריד המתפחות מקדושמן: במתפחות של חומשין. דקא מעלי להו למתפחות: אבל במתפחות ספר תורה לא. אלמא אין משני לפירא דה אלף למעלה הימנה: אימא סיפא ולא חומשין במתפחות של ספר תורה. דהא ירדה היא: וקא מופיב דהא

חזקיהו. דף נגלג על חזקיהו:
משום פשיעוֹתָא. שמה משמיכור שוב
 לא יקנה וממך קר יפקדו הדמים:
כי קאמרין דמנא לאיפירוקי. שכתוב
 כבר החדש צבית הסופר ואינו מעוכב
 אלא לתת לו דמים: **אלא ללמוד**
טורה. להתפרנס צו כשלומד טורה.
 וקס"ד דה"ה לקנות ספר טורה:
שאנין סימן לו. שיש לו אחר: **אינו**
רואה סימן ברכה לעולם. בצאזן
 הדמים: **שמכרו והופירו.** מכרו
 אחד מן הקדושות הללו ולקחו
 ממקלת הדמים קדושה מעולה
 והותירו מק: **אלב גבו.** מעט
 מן הצבור לצורך ספר טורה וקראוהו
 וותר בידן מן הדמים מותר להורידן
 שהרי עדיין לא צאו לשימוש קדושה
 חמורה: **שלא הסנו.** על מנת
 לעשות ראונו מן הדמים:
לדוכסומיא. מפרש לקמן: **כי הסנו**
מאי הוי. הא דמי קדושה הן:
וטעמא דהסנו. כשגבו לעשות
 ראונו וחסלנו ממותר הדמים:
פרשא דמא. בני העיר שזכרין
 אדם רובכ סוס שיהא לן מוזמן
 לשלחו שלחיות למנוחל העיר
 כשיטרכו: **נוסנין.** אותה לגבאי
 אותה העיר כדי שלא יחדסו
 בפרקסין ואין נותנין: **וכשנן צאים.**
 וחוזרים למקומן מובעים אותן מן
 הגבאים ומפרנסין בה עניי עירן:
 חזב

מסורת הש"ס

(א) וצברת כה, ושי"ע וע'
נדרים עב, (ג) [מוספ'
פיג,] וצ"ב קהל, (ד) [ע'
מוס' ב"ב ח] ד"ה פרוין,
(ה) קדוש ד' ד"ה [ח"מ],
(ו) מוס' ד"ה רבה פ"א,
(ז) ינא והמכור פ"ה ומוכר
ו"כ אשלתום פ"ה שנה ס'
(ח) [ח"מ] ונש' מוס' מילין ס'
ד"ה אמר רבא וכו' שר"ת
עמנו שחבז זה לנאיה חזר
מזה ע"ש פירושו בטוגיא
דבסא וע"ש מוס' פירושן סה:
ד"ה חזקלען,

תורה אור השלם

1. וַיִּשְׁרַף אֶת בֵּית יְהוָה
 בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְאֶת כָּל
 בְּתוּלָתוֹ וְאֶת כָּל
 בֵּית
 הַזָּהָב שֶׁרָפָה בָּהֶם:
 מַלְכִים כִּי כֹה
 2. הָיָה חֻץ לְמַעַן צִדְקוֹ
 וַיַּגְדֵּל תּוֹרַת אֲדָמִירִי:
 יִשְׁעֵהוּ מִכָּא
 3. וְהַמֶּלֶךְ מְדַבֵּר אֶל
 הָאֱלֹהִים נָעַר אֶת־הָאֱלֹהִים
 לְחַזֵּק סִפְפָּה נָא לִי אֶת
 כֹּחַ הַהַדְרֹת אֲשֶׁר עָשָׂה
 אֲלֵיךְ:
 מַלְכִים כִּי כֹה
 4. בָּרָא יְהוָה בְּרָא
 הַשָּׁמַיִם הוּא אֱלֹהִים
 יִצְרֵה הָאָרֶץ וְעָשָׂה הוּא
 כֹּנְנָה אֶתְּהוּ בְּרָאָה
 לִשְׁבֹּת יִצְרָה הוּא וְאֵין
 עוֹד:
 יִשְׁעֵהוּ מִי

גליון הש"ס

גמ' אלא ללמוד תורה.
ע' ב"ב דף ח ע"ב מד"ה
פדיון שבויים ע"ו דף יג
ע"א מד"ה ללמוד תורה:
שם אשה גמ'. ע' ב"ב ד'
יג ע"א מד"ה שגא'.
ובחגיגה ד' ב ע"ב מד"ה
לא תטו וביטוי לט' מא'
ע"ב מד"ה לא תטו:

מוסף רש"י

אלא מדהא ליכא
למישמע מינה. דודאי
מתני לא כולה דוקא, אלא
חדא מינייהו דוקא, או
ירשא או סיפא, ומנא אידך
אטו ההוא ולא ידעינן הי
מינייהו דוקא דנגמר מיניה
(שבת קכא.).

דבינו חננאל

התנו שבקה טובה
 "א"ל אב"י לההוא מרבנן דהוה מסדר מתניתא קמיה
 אמר ליה הכי אמר רב ששת פרשא דמתא
 מילתא ולא ידע פירושא לישילא קמיה דשכ"ח
 רבה אמר רבי יוחנן משום ר"מ יבני העיר שהלכו
 מביאין אותה עמה ומפרנסין בה עניי עיר תניא
 צדקה נותנין וכשהן באין מביאין אותה עמה
 לעניי אותה העיר ר"ה גזר תעניתא על לגביה רב
 כי בעו למיתי אמרו ליה נותבה לן מר וניזול ונפרני

שור. ומביעיה לן לכתחלה מאי. ואתינן למיפסטה מיהא דנתיא גוללין ספר תורה במטפות חומשין וחומשין במטפות נביאים וכתובים כו'. ואסיקנא ליהא למשמע מינה. ת"ש מניחין תורה על גבי תורה ותורה על גבי חומשין כו'. ודחינן שני הנחה דלא

(א) ז"ל בתורה ש"ד מתני' דיעבד וכו'.